

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

Fındık ve Mamulleri Sektör Raporu

İHRACAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TARIM ÜRÜNLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI

Fındık, zengin aroması, yüksek besin değeri ve geniş bir gıda uygulamaları yelpazesindeki olağanüstü çok yönlülüğüyle dünyada en değerli sert kabuklu meyveler arasında yer almaktadır. Şekerleme ve çikolata üretiminden unlu mamullere ve atıştırmalık ürünlere kadar fındık, küresel gıda endüstrisinde vazgeçilmez bir konuma sahiptir.

Fındık, bademden sonra dünyada en yaygın yetiştiriciliği yapılan sert kabuklu meyvedir. Türkiye, küresel fındık üretimi ve ticaretinin merkezinde yer almakta olup dünya arzının büyük çoğunluğunu istikrarlı bir biçimde karşılamaktadır. Ülkenin Karadeniz bölgesinde köklü bir geçmişe sahip olan fındık tarımı, yüz binlerce çiftçi ailesinin geçim kaynağıyla iç içe geçmiş durumdadır. Bu itibarla fındık sektörü, yalnızca tarımsal bir temel oluşturmakla kalmayıp aynı zamanda ihracat gelirleri ve kırsal kalkınma açısından da önemli bir itici güç niteliği taşımaktadır.

Fındığın kültür çeşitleri Türkiye, İtalya, İspanya, ABD, Şili, Çin, İran, Fransa, Azerbaycan, Rusya ve Gürcistan'da yetiştirilmektedir. Bu ülkelerin yanı sıra FAO istatistiklerinde üretici olarak henüz yer verilmeyen Polonya, Yunanistan, Belarus, Hırvatistan, Tacikistan, Özbekistan, Rusya Federasyonu, Kırgızistan, Portekiz, Beyaz Rusya, Moldova, Ukrayna, Tunus, Slovenya, Slovakya, Suriye, Kıbrıs, Arjantin, Avusturya, Estonya, Yeni Zelanda, Romanya ve Kamerun gibi ülkelerde de az da olsa fındık üretilmekte ve üretimin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Dünya Fındık Üretimi

ABD: Dünya üretiminden aldığı pay yaklaşık olarak %6'dır. Kabuklu fındık ihracatıyla ön plana çıkan ABD'de fındık üretim bölgeleri Oregon ve Washington olup, üretimin tamamına yakını Oregon'da yapılmaktadır.

İtalya: Üretimi yıllara göre değişmekle birlikte kendi iç tüketimini karşılamaktadır. Söz konusu ülkede fındık üretiminin tamamına yakını dört bölgede yapılmaktadır. Bu bölgeler; Piedmont, Lazio, Campania ve Sicilya'dır. İtalya gösterişli, iri çeşitte çerezlik fındık üretimi yapmakta; fındık hasadı Ağustos ayının ikinci yarısında başlamaktadır.

İspanya: Üretim alanlarının %85'i Tarragona Bölgesinde olup, plantasyonların %80'i Negret çeşidinden oluşmaktadır. Fındık ihtiyacının önemli bir bölümünü Türkiye'den ithalat yoluyla karşılamaktadır. Tarragona Bölgesi dışında Reus yakınlarında da fındık yetiştirilmektedir. İtalya gibi İspanya da iri ve albenili fındık üretimiyle ön plana çıkmaktadır.

DÜNYA FINDIK ÜRETİMİ

Sezon	İç Fındık Bazında	Kabuklu Bazda
	Ton	
2015/16	506.195	1.036.950
2016/17	406.424	877.900
2017/18	518.595	1.124.100
2018/19	467.018	989.100
2019/20	544.538	1.143.700
2020/21	507.600	1.074.200
2021/22	550.826	1.165.150
2022/23	584.120	1.227.128
2023/24	523.200	1.122.600
2024/25	587.410	1.252.600
2025/26 (Tahmini)	454.500	1.055.100

Kaynak: Uluslararası Sert Kabuklu ve Kuru Meyve Konseyi (INC)

2015/16–2025/26 döneminde dünya fındık üretimi dalgalı bir seyir izlemekle birlikte genel olarak yüksek seviyelerde gerçekleşmiştir. İç fındık bazında üretim 2016/17 sezonunda yaklaşık 406 bin ton ile en düşük seviyelerden birine gerilerken, 2024/25 sezonunda 587 bin ton ile dönemin en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Kabuklu bazda üretim ise yaklaşık 878 bin ton ile 1,25 milyon ton arasında değişmiştir. 2022/23 ve 2024/25 sezonları güçlü üretim dönemleri olarak öne çıkarken, 2025/26 sezonu için üretimin yeniden düşerek yaklaşık 455 bin ton iç fındık seviyesine gerileyeceği tahmin edilmektedir. Genel olarak dünya fındık üretiminde yıllara bağlı iklim ve verim koşullarının etkili olduğu görülmektedir.

Dünya Fındık Ticareti

DÜNYA FINDIK İTHALATI – BAŞLICA İTHALATÇILAR (Ton)										
İthalatçı Ülke	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Almanya	84.846	78.004	93.680	92.907	98.848	92.557	119.678	115.282	127.120	114.969
İtalya	64.062	71.383	71.255	70.667	106.447	82.927	98.529	90.547	80.612	88.812
Polonya	13.240	12.325	14.139	14.807	15.761	17.160	22.417	19.976	21.015	26.910
Fransa	28.766	28.012	29.501	27.897	29.828	27.168	31.635	27.329	29.439	26.136
Kanada	20.895	13.630	14.043	11.548	11.655	12.305	12.053	13.350	18.968	21.103
Rusya Federasyonu	7.932	6.238	12.354	16.087	15.752	14.075	14.507	16.768	18.387	15.807
İspanya	6.570	6.738	7.436	9.602	10.096	9.979	11.398	12.705	13.451	13.773
Avusturya	10.257	10.278	10.565	10.744	12.123	12.637	13.914	12.460	12.896	13.009
Hollanda	9.538	8.732	12.248	11.775	12.080	11.839	13.688	12.734	12.327	12.905
Çin	5.794	6.366	9.652	11.882	17.020	11.360	18.870	14.721	15.669	14.293
İsviçre	10.005	10.565	11.358	11.136	10.572	10.303	10.850	11.235	11.686	10.595
Belçika	11.829	11.436	11.459	11.349	10.147	10.695	11.068	10.570	11.033	9.835
Brezilya	3.082	2.708	3.150	4.101	4.643	5.406	6.701	6.962	8.568	8.015
Birleşik Krallık	5.653	6.028	6.038	6.059	5.850	6.428	9.705	5.327	4.887	5.077
Mısır	3.118	2.949	2.425	3.824	4.047	5.856	7.388	3.773	4.022	4.993
ABD	2.839	3.792	5.507	7.666	6.341	5.515	5.269	4.547	3.328	4.734
Yunanistan	1.856	1.821	2.537	2.905	3.267	3.292	4.291	3.588	3.658	4.093
Avustralya	2.901	3.132	3.292	3.402	3.746	4.334	3.835	3.665	3.441	4.077
Ukrayna	1.588	1.830	2.504	3.652	3.647	3.512	4.807	3.263	4.181	3.640
Meksika	2.184	2.230	2.064	1.889	2.326	3.361	3.387	3.595	2.916	3.415
Diğer	32.312	34.222	40.693	43.018	35.124	41.321	54.872	58.380	54.788	58.852
DÜNYA TOPLAMI	329.265	322.418	365.901	376.916	419.319	392.032	478.860	450.77	462.392	465.043

Kaynak: Uluslararası Sert Kabuklu ve Kuru Meyve Konseyi (INC)

2015–2024 döneminde dünya fındık ithalatı genel olarak artış göstermiştir. Dünya toplam ithalatı 2015’te 329 bin ton seviyesindeyken 2021’de yaklaşık 479 bin ton ile zirveye ulaşmış, 2024 yılında ise 465 bin ton olarak gerçekleşmiştir. En büyük ithalatçı ülkeler arasında Almanya ve İtalya öne çıkarken, Almanya 2024 yılında yaklaşık 115 bin ton, İtalya ise 89 bin ton fındık ithal etmiştir. Polonya son yıllarda hızlı artış göstererek 2024’te 27 bin tona yaklaşmıştır. Fransa, Kanada, Rusya ve İspanya da önemli ithalatçılar arasında yer alırken, Çin’in ithalatında dönemsel dalgalanmalar görülmüştür. Genel olarak Avrupa ülkeleri dünya fındık ithalatında ağırlıklı paya sahiptir.

Türkiye Üretimi

Türkiye'nin Karadeniz sahillerinde yoğun bir şekilde yer alan fındık bahçeleri, sahilden içeriye doğru en fazla 30 km'yi geçmeyen alanda yer almakta; Batı Karadeniz'de Zonguldak'tan başlayarak doğuya doğru tüm Karadeniz boyunca deniz ve dağlar arasında yeşil bir kuşak gibi hemen hemen Gürcistan sınırına kadar uzanmaktadır. Fındık Alanlarının Tespitine Dair 2014/7253 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na göre 16 il ve bunlara bağlı 108 ilçede yasal olarak fındık dikimi yapılabilmektedir.

Ülkemizin dünya üretimi ile ihracatında lider konumda bulunduğu fındıkta, ülkemiz üretimi genellikle küçük arazilerde ve aile işletmeciliği biçiminde yapılmakta olup yaklaşık 735 bin hektar arazide, 350 bini aşkın hane halkının fındık üretimiyle uğraştığı bilinmektedir. Türkiye, dünya fındık üretiminin büyük çoğunluğunu karşılayarak, küresel arzın yönlendirilmesinde stratejik bir rol oynamaktadır.

1960'lı yıllarda 100 bin ton civarında bulunan Türkiye'nin kabuklu fındık üretimi, giderek artarak 1980'li yıllarda 300-400 bin ton, 2000'li yıllarda ise 600 bin ton seviyelerine yükselmiştir. TÜİK verilerine göre 2025 yılında fındık üretimi bir önceki yıla kıyasla %38,5 oranında azalarak yaklaşık 420-440 bin ton seviyelerine gerilemiştir. Türkiye'nin küresel fındık üretimi ve ihracatında lider ülke olması sebebiyle fındık ile ilgili olarak üretiminden, ticaretine ve fiyatlarına kadar yaşanan veya yaşanması muhtemel her türlü gelişme dünya piyasalarını da doğrudan etkilemektedir.

Türkiye'de fındık işleme sanayinde dış pazar taleplerini her yönüyle karşılayabilecek işletmeler bulunmaktadır. Bu işletmelerde ileri teknolojiler kullanılmakta, üretim her aşamada fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik testler ile kontrol edilmektedir. Ayrıca, bu ürünler el değmeden ambalajlanmaktadır. Özellikle son yıllarda daha da artan araştırma ve geliştirme çalışmalarıyla mevcut ürün çeşitleri gün geçtikçe çoğalmakta ve gelişen ambalaj sanayi ürünleri ile paketlenmek suretiyle de raf ömürleri uzatılmaktadır.

Türkiye'nin Fındık İhracatı

Türkiye hâlihazırda dünyanın en büyük fındık ihracatçısı konumundadır. 1980'li yıllara kadar ihracatın %90'ını kabuklu ve iç fındık içerirken, günümüzde yaklaşık 28 çeşit işlenmiş fındık ürünü dünyanın çeşitli ülkelerine ihraç edilmektedir. Birkaç yıl öncesine kadar toplam fındık ihracatının %27'sini işlenmiş fındık ürünleri oluştururken, son yıllarda bu oran %40'lara ulaşmıştır. Geri kalan fındığın büyük bir bölümü ise iç fındık olarak ihraç edilmektedir.

Tablo 1. Ülke Bazlı Fındık ve Mamulleri İhracatımız

Sıra	Ülkeler	2025 Yılı	
		Miktar (kg)	Değer (\$)
1	Almanya	62.771.317	602.066.958
2	İtalya	47.969.187	432.298.476
3	Fransa	14.244.447	126.926.982
4	Hollanda	9.799.599	96.846.391
5	Polonya	9.717.319	91.209.061
6	İspanya	9.352.028	89.993.677
7	İsviçre	8.273.760	80.771.323
8	Avusturya	9.286.507	79.715.232
9	Çin	5.640.277	58.919.964
10	Belçika	7.388.805	53.629.466
11	Cezayir	4.745.640	45.934.986
12	İngiltere	4.136.033	43.558.232
13	Brezilya	4.427.697	39.799.012
14	Yunanistan	2.793.848	29.203.433
15	Mısır	2.928.137	27.818.018
16	ABD	2.626.834	27.474.614
17	Ukrayna	2.651.633	26.320.707
18	Kanada	2.713.183	24.361.025
19	Avustralya	2.486.049	23.601.630
20	Rusya Federasyonu	2.659.255	23.384.207
Liste Toplamı		216.611.555	2.023.833.394
Genel Toplam		240.609.300	2.255.876.296

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Tablo 2. Ülkemizin Fındık ve Mamulleri İhracatı

Türkiye Fındık ve Mamulleri İhracatı			
YIL	Miktar (Ton)	Değer (\$)	BF (\$ / Ton)
2017	271.588	1.876.167.493	6.908
2018	282.441	1.646.650.230	5.830
2019	321.721	2.036.135.616	6.329
2020	283.128	1.956.374.045	6.910
2021	345.688	2.261.726.439	6.543
2022	313.995	1.753.078.513	5.583
2023	286.511	1.877.374.576	6.553
2024	325.497	2.644.638.798	8.125
2025	240.609	2.255.876.296	9.376

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2025 yılı fındık ihracat verileri incelendiğinde, Türkiye'nin dünya fındık ticaretindeki güçlü konumunu sürdürdüğü görülmektedir. Söz konusu dönemde toplam 240,6 bin ton fındık ihracatı karşılığında yaklaşık 2,26 milyar dolar döviz girdisi elde edilmiştir. İlk 20 ülke toplam ihracatın yaklaşık 216,6 bin tonluk kısmını oluştururken, bu ülkelerden sağlanan ihracat geliri 2 milyar dolar seviyesini aşmıştır.

Ülkeler bazında değerlendirildiğinde, Almanya 62,8 bin tonluk ithalat ve 602 milyon doları aşan hacmiyle Türkiye'nin en büyük fındık ihracat pazarı konumunda bulunmaktadır. Almanya'yı 48 bin ton ve 432 milyon dolar ile İtalya takip etmektedir. Fransa ise yaklaşık 14,2 bin tonluk ithalat karşılığında 127 milyon dolarlık hacimle üçüncü sırada yer almıştır. Böylece başta Almanya, İtalya ve Fransa olmak üzere Avrupa ülkelerinin Türkiye fındık ihracatında belirleyici rol oynadığı görülmektedir.

Özellikle çikolata ve şekerleme sanayisinin gelişmiş olduğu Avrupa Birliği ülkeleri, sektörün en önemli ithalatçıları arasında yer almaktadır. Almanya, İtalya, Fransa, Hollanda, Polonya, İspanya, Belçika ve Avusturya birlikte değerlendirildiğinde, toplam ihracatın büyük kısmının Avrupa merkezli gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Bu durum, Türk fındığının Avrupa gıda sanayisindeki stratejik önemini ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan Çin'in yaklaşık 5,6 bin tonluk ithalat ve 58,9 milyon dolarlık işlem hacmiyle ilk 10 ülke arasında yer alması, Uzak Doğu pazarının giderek önem kazandığını göstermektedir. Benzer şekilde Brezilya, Kanada, Avustralya ve ABD gibi farklı kıtalardan ülkelerin listede bulunması, Türk fındığının küresel ölçekte geniş bir pazara hitap ettiğini ortaya koymaktadır. Kuzey Afrika ülkelerinden Cezayir ve Mısır'ın da dikkat çekici seviyelerde ithalat gerçekleştirmesi, alternatif pazarlardaki büyüme potansiyeline işaret etmektedir.